

ambten werden tot een handelsobject, doordat de geldschieter, aan wie het ambt was opgedragen, door een andere geldschieter kon worden uitgekocht. Laatstgenoemde nam het ambt van eerstgenoemde over, nadat hij aan de graaf nog een extra bedrag had betaald. De graaf had tegen een dergelijke transactie geen enkel bezwaar, zodat baljuws- en schoutambten in handen van de ene na de andere geldschieter kwamen¹³).

Naast het verhandelbaar worden van bestaande ambten, werden ook nieuwe ambten gecreëerd. In het begin van de vijftiende eeuw ontstond op die manier een afzonderlijk baljuwschap van Rotterdam, los van dat van Schieland. Dit nieuwe baljuwschap zal uitsluitend ingesteld zijn om het te kunnen verkopen¹⁴). De eerste keer dat dit baljuwschap genoemd wordt, is op 30 maart 1408, wanneer naast de baljuw van Schieland melding gemaakt wordt van een baljuw van Rotterdam¹⁵).

Een halfjaar eerder, op 18 oktober 1407, had de graaf zijn gerecht te Rotterdam opgedragen aan Pieter Danelsz. van Mathenesse. Deze kreeg de bevoegdheid om op de eerstvolgende eerste mei de schepenen en burgemeesters aan te stellen. Pieter Danelsz. had hiervoor aan de graaf 300 Engelse nobels geleend¹⁶). Door Unger werd deze Pieter Danelsz. als baljuw beschouwd, hoewel dat niet uit deze opdracht blijkt¹⁷).

In de jaren vóór 1418 werd duidelijk onderscheid gemaakt tussen de opdracht van het baljuwschap en de opdracht van het gerecht, hoewel beide in handen van dezelfde persoon of personen konden zijn. Een goed voorbeeld hiervan is de opdracht van het baljuwschap aan Dirc van der Spangen, Wolfert van der Duyn en Claes van Delft, op 28 februari 1414. Zij mochten een schout aanstellen, moesten tegenover de graaf rekening en verantwoording afleggen en mochten geen keuren vaststellen dan na toestemming van de graaf of diens raad¹⁸). Een dag later kregen dezelfde drie mannen het gerecht van Rotterdam opgedragen. Dit hield het recht in om burgemeesters en schepenen aan te stellen. Zij zouden dit recht behouden tot de graaf het hun verschuldigde bedrag zou hebben terugbetaald¹⁹).

Hier is duidelijk sprake van twee verschillende opdrachten. De eerste is de bekleding van de drie mannen met een *ambt*, onder vaststelling van hun verplichtingen. De tweede opdracht verleende hun een grafelijk *recht*, namelijk dat om burgemeesters en schepenen aan te stellen. Vóór 1418 werd dit recht nooit gekoppeld aan de opdracht van het baljuwschap. De baljuw oefende het aanstellingsrecht uit namens de graaf, niet op eigen gezag. Dit werd pas